

Statens vegvesen

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Hanne Mo Østgren / 99601836	20/48543-9	22/2056-	28.06.2022

Merknader til forslag til detaljregulering med konsekvensutredning – forslag til statlig reguleringsplan – for nytt sykehus på Gaustad – Gaustadalléen 34 mfl. gnr. 42 bnr. 1 mfl. i Oslo kommune

Vi viser til høring datert 16.05.2022 med forslag til detaljregulering med konsekvensutredning for nytt sykehus på Gaustad.

Regjeringen har besluttet at reguleringsplanen for nytt sykehus på Gaustad skal behandles som statlig plan og rollen som planmyndighet er overført fra Oslo kommune til Kommunal- og distriktsdepartementet. Reguleringsplanen legges nå ut til 2. gangs offentlig ettersyn. Vi viser i den anledning til vår uttalelse ved 1. gangs offentlig ettersyn, vårt brev 07.06.2021.

Saken gjelder

Hensikten med planforslaget er å tilrettelegge for et samlet og komplett regionsykehus inkludert lokalsykehusfunksjoner på Gaustad. Helse Sør-Øst (HSØ) foreslår at området på Gaustad reguleres til offentlig helse- og omsorgsinstitusjon, barnehage, undervisning, forskning, hotell, grønnstruktur og samferdsel, samt bevaring av kultur- og naturmiljø. Planforslaget legges fram i 2 planalternativer, hvor planalternativ 1A er forslagsstillers alternativ. Planalternativet tilrettelegger for ca. 221.400 m² nytt bruksareal, hvorav ca. 160.000 m² til sykehus. Det åpnes for inntil 55 m byggehøyde tilsvarende 12 høye etasjer, pluss to helikopterplattformer på tak. Hovedtyngden av ny bebyggelse legges på og ved dagens atkomsttorg, samt mellom Rikshospitalet og søndre del av Gaustad sykehus og langs Ring 3. HSØ foreslår et nytt atkomsttorg og at Sognsvannsveien legges om nærmere Gaustad sykehus. Planalternativ 1B er utformet med byggehøyder under 42 m i henhold til høyhusstrategien i Oslo kommune. Hovedforskjellen mellom alternativene er at planalternativ 1B har lavere bebyggelse i felt 20 mot Sognsvannbekken, men legger opp til større bygningsvolumer i felt 15, mellom dagens Rikshospital og Gaustad sykehus.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Fyrstikkalléen 1
0661 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Endringer etter 1.gangs offentlig ettersyn

De mest sentrale endringene etter 1. gangs offentlig ettersyn er:

- Plasseringen av nye sykehusbygg er justert for å i imøtekomme innsigelse fra Riksantikvaren, redusere nær- og fjernvirkning og etablere en bredere og gangveiforbindelse til marka og til nytt hovedtorg.
- Terreng og gangveisystemer mot vest er videreutviklet for å skape en bedre tilpasning til Sognsvannbekken.
- Traseen for omlegging av Sognsvannsveien rundt Lindekollen er justert for å gi økt avstand til Gaustad sykehus og imøtekomme innsigelse fra Riksantikvaren.
- Eksisterende boligområde i Slemdalsveien 87–89 er tatt med i planområdet som midlertidig rigg- og anleggsområde. Området foreslås også regulert til framtidig undervisning/annen offentlig el. privat tjenesteyting/kontor.
- Parkeringsdekning for biler er redusert fra 2456 plasser til 1816 plasser totalt for sykehuset og universitetet, i tråd med forslag til ny parkeringsnorm for Oslo kommune.
- Rekkefølgebestemmelsene er utvidet med krav om opparbeiding av bredere gang-/sykkelvei i Gaustadalléen nord for Ring 3.

Statens vegvesens rolle i planleggingen

Statens vegvesen har ansvar for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Statens vegvesens samfunnsoppdrag er *«å utvikle og tilrettelegge for et effektivt, tilgjengelig, sikkert, og miljøvennlig transportsystem»*.

Vi uttaler oss som forvalter av riksvei på vegne av staten, og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor veitransport. Statens vegvesens sektoransvar for veinettet betyr at vi har et overordnet ansvar for at trafiksikkerhet, klima, miljøhensyn, universell utforming og helhetlig bypolitikk ivaretas i alle planforslag som berører samferdsel. Vi skal også bidra til at bærekraftmålene følges opp innen våre ansvarsområder. Dette gir oss rett til å stille krav til både statlige, fylkeskommunale og kommunale veier og gater, og løsninger for gående og syklende.

Statens vegvesens rolle i denne saken

Statens vegvesen er eier og forvalter av rv.150 Ring 3, inkludert av- og påkjøringsramper med Slemdalsveien og Universitetskrysset, som ligger langs sørsiden av planområdet. Statens vegvesen er også eier og forvalter av hovedsykkelrute Ring 3, som ligger langs sørsiden av Ring 3. Gang- og sykkelvei langs nordsiden av Ring 3, mellom og Klaus Torgårds vei og Sognsveien, eies og forvaltes også av Statens vegvesen.

Våre merknader til planforslaget

Nedenfor har vi gitt merknader til endringene som er gjort i planforslaget. For øvrige merknader viser vi til vårt brev 07.06.2021.

Trafikk

Permanent situasjon

Statens vegvesen synes det er positivt at parkeringsdekning er redusert iht. parkeringsnormen for Oslo kommune for sykehjem.

Anleggstrafikk

Eksisterende boligområde i Slemdalsveien 87–89 er nå tatt med i planområdet som midlertidig rigg- og anleggsområde. Statens vegvesen henstiller til at avstikkeren til Slemdalsveien (kjøreveg 6) benyttes som atkomst i forbindelse med anleggsperioden. Vi har i vår tidligere merknad uttalt at Statens vegvesen er skeptisk til bruk av avkjøringsrampen fra Ring 3 til anleggstrafikk.

Vi ber tiltakshaver ta kontakt med arbeidsvarslingsteamet i Statens vegvesen for å se nærmere på løsninger for anleggstrafikken.

Vårt krav til at nødattkomst for ambulanse fra avkjøringsrampe fra Ring 3 ikke kan reguleres permanent med avkjørselspil på plankartet er ivarettatt ved at avkjørselspilen er fjernet.

Gang- og sykkelforbindelser

Som nevnt over er Statens vegvesen eier og forvalter av hovedsykkelrute Ring 3 som ligger langs sørsiden av Ring 3. Hovedsykkelruten har i dag tilknytning til planområdet via gang- og sykkelbru øst for Slemdalsveien, via undergang under Ring 3 i Gaustadalléen samt via fortau/gang- og sykkelvei under Ring 3 i Universitetskrysset til Klaus Torgårds vei og til Klaus Torgårds vei øst for bensinstasjonen ved Universitetskrysset. Vi viser til våre merknader ved 1. gangs offentlig ettersyn hvor vi bla. uttalte at planforslaget og planområdet bør omfatte mer detaljerte løsninger for gang- og sykkelforbindelser knyttet til kryssingspunktene over/under Ring 3 og tilknytning til hovedsykkelrute Ring 3. Vi ser at dette ikke er tatt inn i planforslaget. Statens vegvesen påpeker at det i forbindelse med videre planarbeid må dokumenteres at løsningene som er regulert og skal opparbeides på nordsiden av Ring 3 også kan gjennomføres videre over/under Ring 3.

Foreslått gang- og sykkelvei (13) ligger inntil det vestre av de fire kjørefeltene som går under Ring 3 i Universitetskrysset. Som nevnt i vår tidligere uttalelse stiller Statens vegvesen krav til to kjørefelt i hver retning under Ring 3 i Universitetskrysset. Både ovennevnte gang- og sykkelvei (13) og gang- og sykkelvei (11), øst for bensinstasjonen, eies og forvaltes av Statens vegvesen. Det må tas inn i reguleringsbestemmelsene at vi skal godkjenne byggeplan for gang- og sykkelveiene. Det vises til avsnitt under om «Universitetskrysset» og reguleringsbestemmelse som må tas inn i begge planalternativene.

Gang- og sykkelvei (13) krysser Klaus Torgårds vei rett vest for rundkjøringen i Universitetskrysset. Slik vi oppfatter innebærer det kryssing av 3 felt (to kjørefelt samt et

venstresvingefelt inn til parkeringsanlegget). Vi ber om det sjekkes at trafiksikkerheten og siktforholdene ivaretas i krysningspunktet.

Statens vegvesen synes det er positivt at rekkefølgekrav knyttet til en utvidelse av gang- og sykkelbrua (parkbru) over Ring 3 er tatt ut av planforslagets begge planalternativ. Vi viser ellers til våre krav i forbindelse med utvidelse av gang- og sykkelbrua, gitt i vår tidligere uttalelse.

Plankart og reguleringsbestemmelser

Annen veggrunn – grøntareal langs Ring 3

Vi har i våre merknader ved 1. gangs offentlig ettersyn stilt krav til at Statens vegvesen skal godkjenne alle tiltak innenfor feltene for annen veggrunn langs Ring 3. Vi oppfatter at tidligere felt AVG3 og AVG8 nå er slått sammen og erstattet av felt AVG9 og at reguleringsbestemmelse punkt 6.8.9 ivaretar at tiltak innenfor annen veggrunn, langs Ring 3, skal godkjennes av Statens vegvesen.

Vi ber om at det i reguleringsbestemmelse punkt 6.8.3, som omhandler felt AVG3 (som nå ligger ved Universitetskrysset), også legges til: «Tiltak skal godkjennes av Statens vegvesen». Statens vegvesen skal godkjenne alle tiltak innenfor annen veggrunn langs Ring 3.

Øvrige reguleringsbestemmelser

Vårt krav til utomhusplan og rigg- marksikringsplanen skal sendes Statens vegvesen på høring er nå ivaretatt i reguleringsbestemmelsene under punkt 3.1 og 2.1.4.

Det er også presisert at atkomst til felt 12 (vannpumpestasjon) ikke skal være fra avkjøringsrampen fra Ring 3, slik vi har stilt krav til, jf. reguleringsbestemmelse punkt 4.4.1.

Vi ber om at det i reguleringsbestemmelse under punkt 2.1.3 «Overordnet landskapsplan» legges til at landskapsplanen, i tillegg til Byantikvaren og Bymiljøetaten, også skal forelegges Staten vegvesen før det sendes inn søknad om rammetillatelse.

Universitetskrysset

Den delen av Universitetskrysset som ligger på nordsiden av Ring 3, er tatt inn i planområdet for reguleringsplanen for sykehusområdet. Statens vegvesen stilte i vår merknad ved 1. gangs offentlig ettersyn krav til at det er vedtatt reguleringsplan for Universitetskrysset og Ring 3 (S-3410, datert 04.05.94) som må tas inn i planområdet for nytt sykehusområde og ikke dagens bygde kryssløsning, som da var foreslått regulert. Vi påpekte at disse reguleringsendringene av riksveiareal ikke var forelagt eller diskutert med Statens vegvesen i møter med tiltakshaver og ikke beskrevet i planforslaget. I mottatt revidert planforslag er dette ivaretatt med unntak av avkjøringsrampe fra Ring 3. Vi har i e-post 02.06.2022 til HSØ v/Rambøll spurt om bakgrunnen for foreslått løsning samt hvorfor krysset, dvs. statlig riksveiareal er tatt inn i planområdet. Tilbakemeldingen var, jf. mottatt e-post 07.06.2022, at det er gjort noen tilpasninger i tilknytning til Universitetskrysset for å tilrettelegge for ny sykkelvei med fortau på nordsiden av Klaus Torgårds vei og i forbindelse med

breiddeutvidelse av Klaus Torgårds vei på vestsiden av rundkjøringen for å kunne etablere venstresvingefelt inn til parkeringsanlegget. Videre at det er brukt linjene fra kartgrunnlaget fra Oslo kommune som grunnlag for regulering av avkjøringsrampen fra Ring 3.

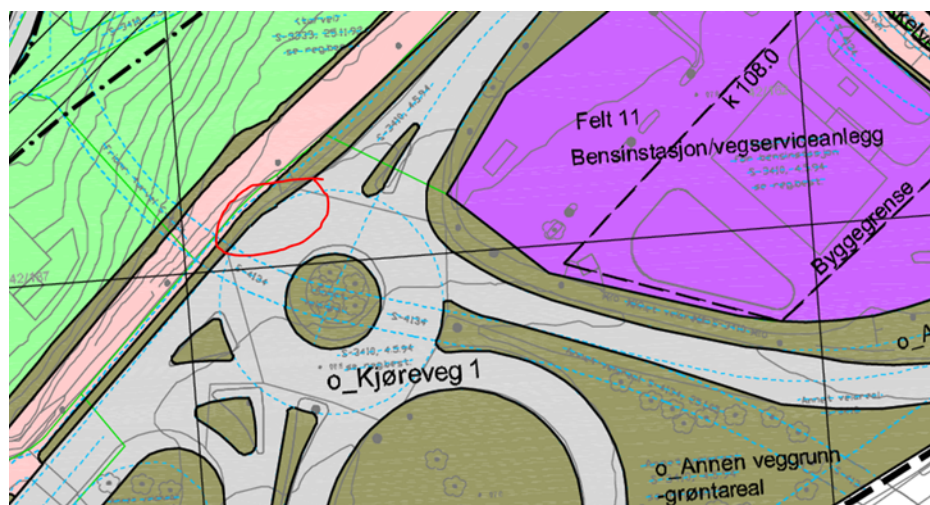
Vi viser til plankartutsnitt 1–3 nedenfor av forslag til reguleringsplan i området ved Universitetskrysset (alternativ 1A og 1B).

Det er foreslått omregulering av «annet veiareal» tilhørende reguleringsplan for Universitetskrysset (S-3410), dvs. statlig riksveigrunn til «bebyggelse og anlegg», jf. areal innenfor rød ring. Statens vegvesen stiller krav til at arealet reguleres til «annen veggrunn-grøntareal» slik det er i gjeldende regulering.

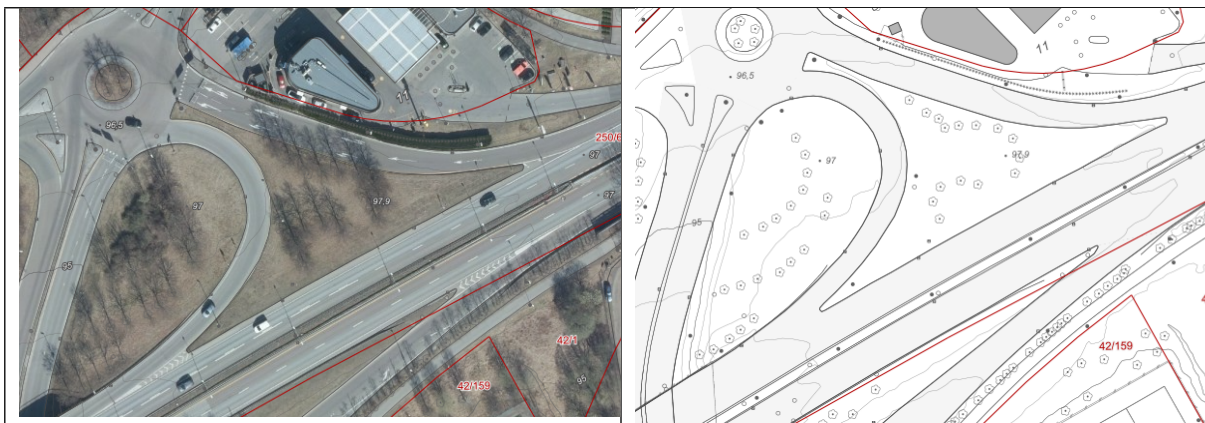
Plankartutsnitt 1

Jf. plankartutsnitt nedenfor er linje for regulering av rundkjøring usammenhengende og må endres slik den er regulert.

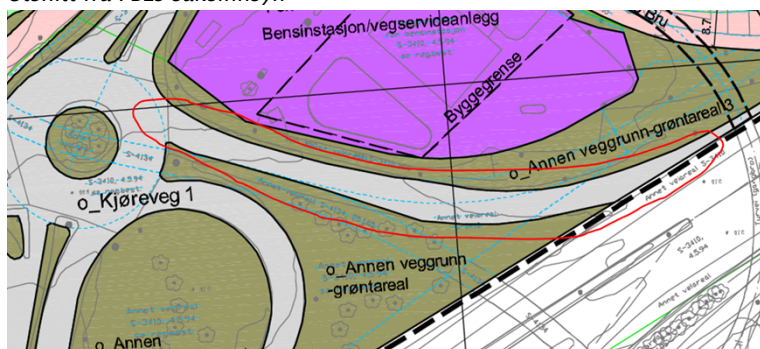

Plankartutsnitt 2

Avkjøringsrampen fra Ring 3 er regulert og opprinnelig bygget med ett kjørefelt, men har senere blitt opparbeidet med to kjørefelt i forbindelse med utviklingen i området. Vi er enige i at dagens bygde løsning med to kjørefelt reguleres inn i planforslaget, men ber om at det tas kontakt med Plan- og bygningsetaten om et oppdatert kartgrunnlag som viser rampen slik den faktisk er bygd. Jf. utklipp fra PBEs saksinnsyn under som viser riktig utforming av rampen.

Utsnitt fra PBEs saksinnsyn

Plankartutsnitt 3

Oppsummering

Areal som er regulert til enten «annen veggrunn» eller «kjørevei» i gjeldende reguleringsplan for Universitetskrysset (S-3410) må ha et av disse reguleringsformålene i planforslaget. Vi tillater ikke at disse omreguleres til «bebyggelse og anlegg».

Vi ber om at følgende reguleringsbestemmelse tas inn i planforslagets begge planalternativ:

«Sammen med søknad om igangsettingstillatelse skal det foreligge byggeplan for riksveitiltak i Universitetskrysset godkjent av Statens vegvesen.»

Vannspeil

Det er foreslått et vannspeil rett nord for avkjøringsrampen fra Ring 3 ved Slemdalsveien. I 2015 ble det etablert en dam med fisketrapp på sørsiden av Ring 3 i tilknytning til vår kulvert under Ring 3. Vi viser i den anledning til møtet med HSØ/Rambøll 13.02.2020. Etablering av vannspeilet må ikke ha negativ innvirkning på dagens vannhåndtering med kulvert under Ring 3 og dammen og fisketrappen, som ligger på sørsiden av Ring 3.

Vi ber om at følgende tekst tas inn i reguleringsbestemmelsene, under punkt 7.5 «Vannspeil», i planforslagets begge planalternativ:

«Utforming og løsning for vannspeilet skal se sendes Statens vegvesen til gjennomgang.»

Støy og luft

Vi viser til våre merknader ved 1. gangs offentlig ettersyn. Nedenfor en supplerings av disse merknadene med utgangspunkt i endringer som er gjort i planforslaget.

Støy

Tabell 8 i NS8175 «Lydforhold i bygninger – Lydklasser for ulike bygningstyper» angir at grenseverdi for lydnivå på uteoppholdsareal for helsebygninger er 5dB strengere enn grenseverdiene angitt i retningslinje T-1442/2021. Dette er omtalt i fagrapport for støy som er vedlagt planforslaget. Det bør presiseres i reguleringsbestemmelsene at det er den strengere grenseverdien som skal legges til grunn for beregningen av andel av uteoppholdsareal som tilfredsstillende grenseverdien. I foreslått reguleringsbestemmelse punkt 3.9.1 vises det til grenseverdiene i tabell 2 i T-1442/2021, men dette er da i utgangspunktet uten skjærpede grenseverdier.

Det er positivt at reguleringsbestemmelsene sikrer at det ikke plasseres pasientrom med overnatting i bygg V (felt 24). Dette bør utvides til også å gjelde bygg DM og W, som også ligger i rød støysone. Det kommer ikke tydelig frem hverken av støyrapporten eller planbeskrivelsen hvor det er tenkt plassert pasientrom med overnatting, og hvor det er tenkt plassert rom med andre funksjoner. Det bør vurderes om det kan sikres i reguleringsbestemmelsene at pasientrom med overnatting ikke blir liggende i rød støysone. T-1442/2021 presiserer at det ved planlegging av helsebygg for korttidsopphold bør sikres en stille side av bygget hvor flest mulig pasientrom etableres. Veileder til retningslinjen presiserer at dette også er viktig for å sikre muligheten til å lufte med åpne vinduer på pasientrom, samt ha direkte kontakt med uterom. For denne gruppen pasienter bør det i tillegg til lett tilgjengelige uteoppholdsareal på bakkeplan være stille egnede uteoppholdsareal tilknyttet hver etasje. Det bør være en målsetting å etablere balkonger, takhager, atrier eller lignende med tilfredsstillende lydforhold i hver etasje.

Som et absolutt minimum bør det sikres at man ikke tillater pasientrom med overnatting med vindu mot fasade med støynivåer over 70dB. Dersom det ikke er mulig å sikre stille side for alle pasientrom med overnatting må det utføres tiltak for å sikre dempet fasade for disse rommene. For samtlige rom med vindu mot fasade med støy over 55dB bør det sikres i reguleringsbestemmelsene at det skal benyttes vindusløsninger som kan åpnes samtidig som støynivået innendørs dempes («smarte vindusløsninger, russervinduer e.l.»).

For alle rom, uavhengig av funksjon, skal det sikres at krav til innendørs støynivå i henhold til NS8175 klasse C for aktuell funksjon følges.

I støyrapporten veies bruken av støyskjerm opp mot fri utsikt på toppen av skråningen mot Ring 3. For å øke andelen av uteområder med tilfredsstillende støynivåer, samtidig som fri utsikt sikres, kan det vurderes om bruk av transparente støyskjermer er aktuelt.

I forbindelse med 1. gangs offentlig ettersyn påpekte Statens vegvesen at det er viktig å se på samspillseffektene mellom støy og lokal luftkvalitet siden planområdet ligger i gul og rød støysone for begge deler. Både T-1442/2021 og T-1520 anbefaler at det tas særlig hensyn til samspillseffekter, og at det bør gjøres en medisinskfaglig og helhetlig vurdering av helsekonsekvens før kommunen tillater støyfølsom arealbruk i slike områder. Vi kan ikke se at denne samspillseffekten er utredet i det vedlagte materialet og anbefaler at dette gjøres.

I vår forrige uttalelse foreslo vi at reguleringsbestemmelse skulle sikre at minimum 50% av pasientrommene skal ha vindu mot fasade med støynivå Lden mindre eller lik 55dB. Vi kan ikke se at dette er vurdert noe sted med en begrunnelse på hvorfor dette evt. ikke er ønskelig.

I reguleringsbestemmelsene brukes uttrykket «T-1442/2021 eller senere vedtatte retningslinjer». Vi mener dette er en ugyldig formulering siden det er gjeldende retningslinje på vedtakstidspunkt som uansett skal legges til grunn.

Luft

I vår merknad ved 1. gangs offentlig ettersyn stilte vi krav til at det ble tatt inn en reguleringsbestemmelse angående plassering av luftinntak og vinduer. Foreslått reguleringsbestemmelse under punkt. 3.9.1 er i tråd med vårt forslag til bestemmelse.

Statens vegvesen, Transport og samfunn
Med hilsen

Ragnhild Meisfjord
seksjonsleder

Hanne Mo Østgren
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

OSLO KOMMUNE PLAN- OG BYGNINGSETATEN, Postboks 364 Sentrum, 0102 OSLO
RAMBØLL NORGE AS, Postboks 427 Skøyen, 0213 OSLO
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN, Postboks 325, 1502 MOSS